

Vammaisten lasten integrointi eurooppa-kouluissa

Kirjeenvaihto - 13/07/2009

Kanteluasia OI/3/2003/JMA - **Tutkittavaksi otetut kantelut, pvm 19/11/2003 - Päätökset, pvm 04/07/2007**

Yhteenveto seurantatutkimuksesta, joka koskee Euroopan oikeusasiamiehen päätöstä oma-aloitteisesta tutkimuksesta OI/3/2003/JMA Euroopan komission toimiin vammaisten integroimiseksi.

Päätöksessään, joka lopetti oikeusasiamiehen oma-aloitteisen tutkimuksen vammaisten integroimisesta (viite: OI/3/2003/JMA), oikeusasiamies havaitsi yhden toimenpiteitä edelleen vaativan alueen, nimittäin vammaisten, erityisopetusta tarvitsevien ns. SEN-lasten (special educational needs) kohtelun Eurooppa-kouluissa. Oikeusasiamies pyysi komissiota lähettämään lisäkertomuksen Eurooppa-koulujen kehitysskkelista SEN-lasten integroinnissa. Komission kertomus julkaistiin oikeusasiamiehen sivustolla, ja oikeusasiamies pyysi yleisöltä huomautuksia.

Päätöksessään oikeusasiamies antoi tunnustusta komission pyrkimyksille luoda tehokkaampia toimintamalleja SEN-lasten integroimiseksi. Etenemistä todisti se, että viime vuosina SEN-lasten määrä Eurooppa-kouluissa on merkittävästi kasvanut. Oikeusasiamies piti kuitenkin riittämättömänä taloudellista tukea niille virkamiehille, joilla on vammaisen perheenjäsen. Tuki on riittämätön kattamaan erityisesti niille perheille aiheutuvat menot, joiden lapsia ei vammaa oteta Eurooppa-kouluun.

Huolestuttavaa oli se, että huomattava määrä kouluihin hyväksytyistä SEN-lapsista keskeyttää opintonsa ilman tiedostettua syytä. Tämä saattaa viitata puutteisiin koulun lähestymistavassa integrointiin. Oikeusasiamies kannusti komissiota varmistamaan vanhempien entistä merkittävämmän osallistumisen keskinäisen kunnioittamisen, avoimuuden ja kumppanuuden pohjalta. Lisäksi hän katsoi, etteivät Eurooppa-koulut painota riittävästi integrointia ja että niiden pitäisi omaksua uusi lähestymistapa, jonka perustana on osallisuus. Oikeusasiamies totesi lisäksi yleisön löytäneen tapoja helpottaa osallistumista: vahvistetaan paremmin koulutettujen SEN-koordinoijien ja vanhempien roolia ja/tai otetaan käyttöön parhaita käytäntöjä. Oikeusasiamies piti hyvänä, että Eurooppa-koulut ovat päättäneet kehittää pilottihanketta, joka voi johtaa uuden erityisopetuksen resurssikeskuksen perustamiseen, ja sitä että komissio on sitoutunut tutkimaan huolellisesti tarkastuslautakunnan SEN-resurssikeskuksen vähimmäisvaatimuksista antamat vastaukset. Lisäksi hän pyysi komissiota seuraamaan tiiviisti

pilottihanketta ja painotti, että SEN-lasten integroinnissa on asiaankuuluvasti otettava huomioon velvoite tarjota syrjimättä kaikille kattava koulutus YK:n vammaisten oikeuksista annetun yleissopimuksen mukaisesti, jonka komissio on allekirjoittanut EU:n jäsenvaltioiden puolesta.

Yhdenmukaisesti Euroopan parlamentin näkökannan kanssa oikeusasiamies katsoi, että komission olisi osallistuttava aktiivisemmin Eurooppa-koulujen erityisopetuspolitiikkaan ja yritettävä vahvistaa rooliaan siinä. Hän toivoi, että lisäämällä julkista keskustelua SEN-lasten integroinnista Eurooppa-kouluissa hän on auttanut komissiota uudelleen arvioimaan toimiaan, jotta kaikkia Euroopan kansalaisia kohdeltaisiin paremmin.

Oikeusasiamies julkaisee sivustollaan tämän seurantatutkimuksen kokonaisuudessaan englanniksi ja sen tiivistelmän kaikilla EU:n virallisilla kielillä tavoitteenaan tiedottaa asiasta mahdollisimman monelle kansalaiselle.